

TË YENNË DIER LUËL THÏN ALONJ CIËNJ EE RAAN

CA LËU BA DIER LUËL BIC ALONJDE KË THIÄÄK KE KURA?

Ëë yin lëu ba dier luël bic alonjde kë thiääk ke kura. Yen alëu bi kedäj rilic, citmen pial guöpdu tedä ke pial ë menhdët tedä ke raan thiin kor cë rot maat në kura yic. Yen alëu bë ya kedäj wën diir yin thiääk ke pol, lo tën yän pol tedä kedäj dëët. Yin anonj yic ba yup ayer alonj ciënj rac ku nañ yen bi lööm keril apeï.

TËËTIC/CIËËTË YIIC

Meth: raan cë rot mat tën kura wën nañ run kaa 12 tedä ke riënythi - raan ë pol/tuk aluöt ku adhil eya bi ya menh ë raan pol/tuk tedä ke menh ë raandit tën diërakök.

Raan Thiin Kor: raan cë rot mat tën kura wën tö në kaam run kaa 13 ku 18 - raan ë pol/tuk aluöt ku alëu eya be bëny kura tedä ke thiin luoidët yic tën diërakök, tedä meth tedä ke menh ë raan pol/tuk.

Raandit: raan cë rot maat tën kura wën cë ruön 18 waan/baknhom - kën alëu bë yaa raan piöcc, bëny luoi, bëny kura, bëny diërakök, bëny luoi AFL, raan luoi abec/apath ku/tedä ke amidhiëeth.

LËU BA KEDÄJ LUËL KADÄ/WUDÏ?

Naa nonj kä dir yin alonj pialguöpdu tedä ke pial ë menhdët tedä ke raan thiin kor, tedä ke cë nañ tiënj tedä ke piñ kedäj wën këc yök ke yic, yen ee keril yin luël kedäj:

Jam kekë amëdhiëeth, raan muk, raan ë kuat tedä ke raandit citmen raan piöcc, bëny luoi, bëny kura, raan mäktäp tedä ke raan nyin diërakök.

Gäät kākun diir yin piny ku gam keek tën diërakök dun tedä ke aguiër kuer imeel tedä ke athör.

Loi kot QR kën ba këde dier tën AFL luël.

Tën göör ayi/gerë tiët/gël ke imeel childsafety@afl.com.au
Yuöppë nimirä kuöony mïth në 1800 55 1800 ic (yen ee abec/apath) tedä ke www.kidshelpline.com.au

Citman aluöt naa nonj raan ee luthin kërac yic yemen ke yuöp bolith në **000** ic

Nic/takic, yok awic mïth ëbën ku koc thii kor tën kura yic bik rëer ke piol gup, yökkï rot këke piol, pol kë piol.

LĒU BA NJIC KADÄ NAA LĒU BA LUEL AYER?

Yin lĒu ba ciĕŋ rac luel tedä ke ayi ciĕŋ wĕn diir yin. Yin alĒu ba luel ayer tĕna raan tō tĕn kura (raan piöc, raan luci mäktäp, raan luci abec/apath, amidhiĕĕth tedä ke raandĕt pol) acĕ ayi kāk ĕ buoŋh kööth tĕn yin, tedä ke menhdĕt tedä ke raan thiin kor:

- yin looi ba cĕi njĕc rĕer tedä/wälĕ cĕi piöc nĕ kuer yup/göt tedä/wälĕ ke jam
- yin kuöc goot tedä/wälĕ ayi/gerĕ kuer wĕn yi luöi tĕtök tedä ke yiĕk yin tĕtök/njāāth
- lĕĕt tedä ke loi yin ba kur tedä ke looi kuum wĕn bi luöi tĕtök tedä ke nyāŋ yin wei, tedä/wälĕ

- aciĕn kedāŋ looi bi yin tiit tĕn raandĕt looi kāk kāk tĕn yin
- Luel yen ayer naa ye njic ciĕŋ kĕn arac.

Kĕn anojic ciĕŋ ĕ lĕĕt tedä ke lui yin tĕtök alonj tĕdun eyi tĕŋ thĕn, guöp, luci tedä ke abĕĕl/njāāth, ciĕŋ tedä ke thĕĕi, moc/tik tedä lööm/guĕc.

Yen ee rot lĒu kāk alĒu bik ciĕŋ rac aye kuar ĕ yaan/lĕĕt meth. Acĕn piny thok tĕn yaan/lĕĕt meth nĕ kura yic. Nĕ luel biin kākun diir yin luel, yök alĒu buk yen cöc akāac ku muku yin ku koc thiin kor kök bik pial.

i Naa wĕc wĕl juĕc kök kĕ tĕŋ **Yenö yaan/lĕĕt tĕn kura e tĕŋ ke cĕtjĕ?** athör yith; yen ateet kuar ĕ yaan/lĕĕt tĕkic, yenö ciĕŋ cĕ pieth dhil tĕŋ kecĕt ku yenö yin lĒu baloi tĕn yen.

YENÖ BĒ ROT LOOI NAA LUEL CIĒŊ CĒ PIAL?

- 1 Yin **abi** piŋ tĕn ku gam yin. Kāŋ diĕr ĕbĕn acĕn iic dĕt ĕkĕdĕ wälĕ kur ĕkĕdĕ aaye lööm kĕke rilic apĕi.
- 2 Yin **abiĕ** gām tĕdun ciĕŋ yitök ku tĕn piath ba jam tĕn raan piath.
- 3 Yin **abiĕ** tuöc ayet amĕdhiĕĕthku tedä ke koc machok/anĕin/baai bik yin kony tĕ rōm yin kädun diĕr, naa piath ku apuol.
- 4 Kāk kĕn diĕr **abiĕ ke** göör cök ku gĕĕt ke piny apiath.
- 5 Naa ciĕŋ luel kĕnĕ aciĕ lĕ ke lööŋ, ke yen **abiĕ** luel/guĕl tĕn bolith ku/tedä ke aguiĕr akuma ye loi.
- 6 Abĕ **ciĕn** gerĕ kāk rilic kuŋye cök biĕ tääu tĕĕdu alonj akut tĕn luĕl kedāŋ.

LĒU BA CAAL AYER KAKUC?

Ēĕ, kĕ yĕn yin alĒu ba kĕn njic/takic lon naa cĕi yök gĕm riĕnku, kĕ yök acĕ lĒu bĕn ciĕĕn tĕn yin nĕ wĕl ĕ lĕk kök tedä ke ber yin lĕk alonj yenö bi yök la looi etān.

Yin lĒu ba kĕn looi ke yi loi Kot de QR kuba kedāŋ wĕn diĕr luel.

KU NAA MÄÄTHDIĒ YĒN LĒK KEDÄŊ KU ACIĒ WĒC YĒN BA LĒK RAANDĒT?

Luoöi/yiŋ de dĕĕt/gām ĕröt ke mäthdu arilic/athiekic, tĕ cök keek naŋ kedāŋ wĕn yeki yök ĕ keek looi kĕ cĕ piöc. Yin aalĒu ba keek dĕet piöth bik jam, cuĕckĕ njinyden, gĕm kĕ lon bi keek bĕn ke kuony ku nyuöth keek.

Kuerdĕt, kĕn tĕkdĕt bĕ ya yenne thā de thāā yiic lĒu bin dĕĕtĕn dhoŋkōu, naa ye tak keek acĕ piöc ku awĕc kuony ku tiĕt/gĕl tĕn ric wälĕ raandĕt. Tĕkdĕt ba lĕk amĕdhiĕĕhdu tedä raan ca deet piöu tĕuŋ ku yök kuony tĕĕn keek.